

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/21/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618201159
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4618201159.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobcu: Poštová banka, a. s., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 4, IČO: 31 340 890, zastúpeného Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8A, proti žalovanému: E. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom I., U. XXXX/XX, o zaplatenie 3.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 17. septembra 2018 č. k. 5Csp/67/2018-55 v jeho zamietajúcom výroku, ako aj vo výroku o náhrade trov konania takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku (II.) a vo výroku o náhrade trov konania (III.) **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 3.000 eur, dlžné úroky istiny v sume 576,43 eura, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 3.000 eur odo dňa 01. 04. 2018 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Druhým výrokom (II.) žalobu vo zvyšku zamietol a tretím výrokom (III.) žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania z priznanej sumy vo výške 100%. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 4 písm. a/, ods. 5 Občianskeho zákonníka, ako aj § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom od 10. 06. 2013, článkom 3 ods. 2 a 3, ako aj článkom 5 a 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993.

1.1. Vykonaným dokazovaním zistil, že na základe Zmluvy o úvere č. 1448200730, uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 09. 10. 2014, žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 3.000 eur, ktorú sumu sa žalovaný zaviazal zaplatiť v 96-tich mesačných splátkach po 77,30 eura s účinnosťou od 15. 11. 2014, s dátumom konečnej splatnosti úveru 15. 10. 2022, s výškou ročnej úrokovej sadzby 25,12%, RPMN 28,22%, priemernou RPMN na trhu 16,81%, celkovou výškou nákladov 6.836,90 eura. Listom zo dňa 23. 06. 2015 vyzval žalobca žalovaného na splatenie dlžnej časti úveru po lehote splatnosti, sumy 638,01 eura pozostávajúcej zo splátky vo výške 592 eur, poplatkov 36,11 eura, poisťného 9,90 eura do 15 dní od doručenia výzvy. Listom zo dňa 10. 07. 2017, označeným ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“, vyzval žalobca žalovaného k úhrade sumy 3.625,94 eura a oznámil žalovanému, že úver sa stal ku dňu 10. 07. 2015 predčasne splatným v celom rozsahu a žiadal o zaplatenie sumy do 10 dní od doručenia výzvy. Z aktuálneho stavu úveru ku dňu 31. 03. 2018 vyplýva čerpanie úveru žalovaným vo výške 3.000 eur.

1.2. Súd na základe prevedeného dokazovania vyhovel žalobe žalobcu v časti o zaplatenie dlžnej istiny v sume 3.000 eur, nakoľko mal preukázané, že žalobca poskytol žalovanému úver v celkovej výške 3.000

eur, pričom žalovaný z čerpaného úveru neuhradil žalobcovi žiadnu sumu do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, t. j. do dňa 10. 07. 2015, keď mal preukázané, že žalovanému do dňa zosplatenia úveru, t. j. do dňa 10. 07. 2015 vznikla povinnosť uhradiť okrem dlžnej istiny 3.000 eur žalobcovi aj úrok z úveru v celkovej sume 576,43 eura, ktorú sumu súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi. Taktiež súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne z nezaplatennej istiny 3.000 eur od 01. 04. 2018 (podľa žalobného návrhu žalobcu) do zaplatenia, keď považoval v tejto časti žalobu za dôvodnú, a keď podľa § 517 ods. 1, 2 OZ sa žalovaný dostal do omeškania s plnením dlhu.

1.3. Žalobca žiadal priznať aj zmluvný úrok vo výške 25,12% ročne zo sumy 3.000 eur od 01. 04. 2018 do zaplatenia, dlžné úroky vyčíslené vo výške 3.043,72 eura (pričom žalobcovi súd priznal úroky vyčíslené ku dňu 10. 07. 2015 v sume 576,43 eur). V zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie NS SR sp. zn. Obo143/98, Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS476/2012-14) vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ľarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Žalovaný ako dlžník bol povinný na základe uzavretej zmluvy platiť z poskytnutých prostriedkov úroky vo výške 25,12% ročne. Tieto úroky boli splatné mesačne. Úroky sú peňažným plnením a dôsledkom omeškania s ich plnením je povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania. Je to zákonný dôsledok vyplývajúci z § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka bez toho, že by to museli účastníci právneho vzťahu dohodnúť. Úroky z omeškania patria po celú dobu, po ktorú je dlžník s platením úrokov v omeškani. Platí to však len pre omeškani s platením úrokov poskytnutých prostriedkov, nie o úrokoch z omeškania. Keďže povinnosť platiť úroky z omeškania je už dôsledkom omeškania, za omeškani s ich plnením už ďalej úroky z omeškania nepatria. Dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov (úveru) patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania, nakoľko žaloba žalobcu v tejto časti, pokiaľ ide o úrok 25,12% ročne zo sumy 3.000 eur od 01. 04. 2018 do zaplatenia a vyčíslený úrok od splatnosti úveru, t. j. od 10. 07. 2015 do 30. 03. 2018 nad sumu 576,43 eura, nebola dôvodná, preto ju súd zamietol.

1.4. Pokiaľ ide o zaplatenie sumy 49,51 eura ako vyčíslenie bankových poplatkov, v tejto časti súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol, nakoľko požadované dlžné poplatky neboli dojednané individuálne, ani neboli dohodnuté v zmluve o spotrebiteľskom úvere, sú uvedené iba vo Všeobecných podmienkach žalobcu na poskytovanie spotrebiteľských úverov (podľa Sadzobníka) a ide preto o neprijateľnú podmienku. Taktiež žalobca nepreukázal, z čoho pozostáva suma 49,51 eura, iba uviedol, že sa jedná o bankové poplatky, z predložených dôkazov však nie je možné zistiť, o aké konkrétne poplatky sa jedná.

1.5. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP, a vzhľadom k tomu, že žalobca mal v konaní takmer plný úspech, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania z priznanej sumy vo výške 100%.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. - v zamietajúcom výroku napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny a vyhovenia žalobe v plnom rozsahu. Namietal, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a vec nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Namietal, že pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že mu nepatrí zmluvný úrok po zosplatení, tvrdí, že takýto záver odporuje zákonom a protiprávne zvyhodňuje protiprávne konanie spotrebiteľa. Poukázal na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 29Cdp 2906/2000. Pre daný prípad je podľa jeho názoru rozbor inštitútu vyhlásenia predčasného splnenia záväzku vo vzťahu k teórii práva o zmene a zániku záväzkov. Z definície predčasného splatenia úveru, jeho synonymického označenia vyplýva len jeden právny záver a to, že predčasné vyhlásenie splatnosti úveru sa týka len zmeny v lehote splatnosti úveru a straty výhody splátok. Nie však ostatných dojednaných podmienok. Nejde teda o privátnu nováciu celého záväzku. Zmena v obsahu záväzku dohodou strán sa nazýva kumulatívna novácia. Na rozdiel od tzv. privatívnej novácie podľa § 570 Obč. zákonníka, pri ktorej doterajší záväzok zaniká a je nahradený novým, sa pri kumulatívnej novácii jedná o zmenu za trvania existujúceho právneho vzťahu spočívajúceho v zániku určitých doterajších vzájomných práv a povinností a v ich nahradení novo dohodnutých vedľa existujúcich. Doterajší záväzkový vzťah teda nezaniká. Právnym dôsledkom zmeneného záväzku je jednak nová právna skutočnosť, ktorá spôsobuje jeho vznik, tak aj dohoda strán o zmene jeho obsahu. Zmena záväzku sa spravidla týka miesta, či spôsobu plnenia splatnosti a pod. Nová dohoda zmluvných

strán o termíne splatnosti znamená síce zánik povinnosti dlžníka splniť dlh tak, ako bolo pôvodne dohodnuté, nie však zánik jeho povinnosti plniť. Menia sa len jednotlivé práva a povinnosti v existujúcom právnom vzťahu. Je potrebné rozlišovať záväzok ku konkrétnemu plneniu, t. j. jednotlivé povinnosti a celý záväzkovo-právny vzťah (rozsudok NS ČR z 13. 12. 2006 sp. zn. 33Odo 399/2005). Ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline 13CoKR 15/2015. Vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru veriteľom je prejavom vôle veriteľa smerujúcim k zániku povinnosti dlžníka splatiť svoj dlh v splátkach a k vzniku novej povinnosti zaplatiť celý dlh jednorazovo v stanovenom termíne. Z tohto prejavu vôle žiadnym spôsobom nevyplýva, že veriteľ mení záväzok dlžníka v ostatných jeho právach a povinnostiach. Je účelovo viazaný výlučne na termín splatnosti a spôsobu splatenia úveru. Poukázal na ust. § 497 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého zmluvou o úvere sa veriteľ zaväzuje, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. V uvedenom zákonom ustanovení sa neuvádza, že dlžník je povinný platiť úroky len do času splatnosti, ako si mylne vykladá súd nad rámec predmetného ustanovenia. Ďalej poukázal na ust. § 2 písm. d/ zák. č. 129/2010 Z. z., v zmysle ktorého sa spotrebiteľ zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. V zmysle § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, ktorým sa zmluva o úvere riadi, platí, že veriteľ má nárok na úroky z úveru až do času riadnej úhrady poskytnutého úveru. Z uvedeného ustanovenia nie je možné dospieť k záveru, že veriteľ nemá v prípade zosplatnenia úveru nárok na zmluvný úrok. Súd pri svojom rozhodnutí nebral do úvahy tú skutočnosť, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru sa týka len istiny úveru. Zmluvný úver nebol kapitalizovaný do celkovej dlžnej sumy. Zmluvný úrok je totiž odplatom (cenou) za poskytnutie finančných prostriedkov a tvorí tak ekonomickú podstatu poskytovania finančných prostriedkov ako podnikateľskej činnosti veriteľa. Pokiaľ pred časom vyhlásenia predčasného splatenia úveru v prípade omeškania dlžníka s úhradou je možné od neho požadovať tak zmluvný úrok, ako aj úrok z omeškania, vzniká otázka, z akého dôvodu po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru sa zrazu súdu javí vzťah medzi dvoma úrokmi zmluvným a zákonným z omeškania iný. Ide o totožné právne a skutkové situácie, ktoré nemožno posudzovať rozdielne.

2.1. Zároveň vo svojom odvolaní poukázal na prístup NS ČR, ktorý vo svojich rozhodnutiach (napr. sp. zn. 32Cdo 3830/2014, 31Cdo 2851/1999, 32Cdo 2782/1999, 29Cdo 2606/2000, 33Cdo 113/2008), nárok na zmluvný úrok po zosplatnení úveru veriteľom priznáva. Rovnako poukázal aj na rozhodnutie KS v Banskej Bystrici pod sp. zn. 43Co 1/2018 zo dňa 25. 01. 2018, ako aj na rozhodnutie KS v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17Co 122/2017 zo dňa 21. 03. 2018.

3. Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalobcu, ktoré bolo podané oprávnenou osobou, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pričom odvolací súd bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku (II.), ako aj v závislom výroku o náhrade trov konania (III.) podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Z obsahu spisu vyplynulo, že žalobca na základe úverovej zmluvy zo dňa 09. 10. 2014 poskytol žalovanému úver vo výške 3.000 eur s počtom mesačných splátok 96 mesiacov, s dátumom konečnej splatnosti úveru 15. 10. 2022. Výška mesačnej úhrady bola stanovená na sumu 77,30 eura mesačne, z toho výška mesačnej anuitnej splátky (úroky + istina) 74 eur, náklady spojené s poistením, schopnosť splácať úver 3,30 eura mesačne (celková mesačná splátka 77,00 eur), úroková sadzba bola stanovená na 25,12%, RPMN 28,22%, priemerná RPMN na trhu 16,81% a celková čiastka úveru 6.836,90 eura. Dátum prvej platby mal byť uskutočnený do 15. 11. 2014. Výzvou zo dňa 23. 06. 2015 žalobca vyzval žalovaného na porušenie ustanovení Zmluvy o úvere zo dňa 09. 10. 2014 č. 1448200730 a upozornil ho, že k 23. 06. 2005 je pohľadávka banky z uvedenej zmluvy viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 638,01 eura pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 592 eur a poplatkov 36,11 eura a poisťného 9,90 eura. Vyzval žalovaného na úhradu uvedenej sumy do 15 dní od doručenia výzvy. Následne ďalšou výzvou zo dňa 10. 07. 2015 žalobca vyzval žalovaného na úhradu celého dlhu, keďže úverová pohľadávka k 10. 07. 2015 sa stala predčasne splatnou v celom rozsahu. Vyzval žalovaného na úhradu dlžnej istiny 3.000 eur, úroku 576,43 eura, poplatkov za upomienky 39,61 eura a poisťné 9,90 eura, spolu na dlžnú sumu 3.625,94 eura do 10 dní od doručenia výzvy.

5.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 3.000 eur, dlžné úroky z istiny v sume 576,43 eura, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 3.000 eur od dňa 01. 04. 2018 do zaplattenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu absencie odvolania nadobudol právoplatnosť.

Vo zvyšku, a to priznania zmluvného úroku vo výške 25,12% ročne zo sumy 3.000 eur od 01. 04. 2018 do zaplattenia, ako aj dlžné úroky vyčíslené na sumu 3.043,72 eura z istiny do 31. 03. 2018, ako aj bankové poplatky vo výške 49,51 eura, súd prvej inštancie zamietol a predmetom odvolacieho konania sa stal tento zamietajúci výrok, ako aj súvisiaci výrok o náhrade trov konania.

6. Podstatným dôvodom podaného odvolania žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcom výroku bol jeho nesúhlas s názorom súdu prvej inštancie, že dohodnuté zmluvné úroky z úveru patria žalobcovi len do splatnosti dlhu. Súd prvej inštancie zaujal názor, že po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a povinnosť platiť dohodnuté úroky z úveru zaniká, pretože žalobca má právo na zaplattenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru.

7. Z obsahu spisu je nesporné, že žalobca pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupoval ako veriteľ, t. j. osoba, ktorá konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, t. j. osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Je pritom nesporné, že predmetná zmluva o úvere má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá je typická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení, pričom na ďalšie všeobecné podmienky odkazuje. Spotrebiteľská zmluva je teda akákoľvek súkromnoprávna zmluva s uvedenými znakmi a to bez ohľadu na to, či je upravená v Občianskom, Obchodnom zákonníku alebo inom osobitnom zákone. Podľa predchádzajúceho zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z., ako aj zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení a doplnení niektorých zákonov je spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. S poukazom na uvedené aj predmetnú zmluvu o stavebnom - spotrebiteľskom úvere je potrebné považovať svojou povahou za zmluvu spotrebiteľskú. Aplikáciou zásady *lex specialis derogata lex generalis*, t. j. pokiaľ špeciálny predpis obsahuje odlišnú právnu úpravu, má prednosť pred všeobecným zákonom, je špeciálnou právnou úpravou v prejednávanej veci zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, upravujúce problematiku spotrebiteľského práva, ktorá má prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je v tomto prípade Obchodný zákonník, a preto je nevyhnutné posudzovať predmetný právny vzťah medzi stranami sporu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Uvedené platí napriek tomu, že je nespochybniteľný názor žalobcu, že úver je tzv. absolútny obchod a že naň dopadá tretia časť Obchodného zákonníka. Zároveň vždy je potrebné mať na zreteli, že úverová zmluva vykazuje znaky spotrebiteľskej zmluvy, pričom v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa tu vyvstáva požiadavka, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva bola aplikovaná právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku, a nie v Obchodnom zákonníku. Správnosť aplikácie občiansko-právnej úpravy, ktorá má zároveň spotrebiteľský charakter z ústavno-právneho hľadiska nespochybňuje ani Ústavný súd SR (uznesenie ÚS SR z 19. 06. 2013 sp. zn. I. ÚS 402/2013).

8. Pokiaľ žalobca tvrdí, že po zosplatení dlhu má nárok na dojednaný úrok, odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na aplikačnú prax súdov, ktorá sa otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti, a teda, či popri úroku z omeškania a iných sankciách, tieto žalobcovi patria, už zaoberala. Najvyšší súd SR vo veci 4Obo 143/1998 uviedol, že dohodnuté úroky z poskytovaných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Uvedené rozhodnutie akceptoval i Ústavný súd SR vo veci sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18. 09. 2012. K záveru súdov, že: „...pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, a nie úrokov z úveru“ ústavný súd nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, keď krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu.

9. Pokiaľ žalobca vyhlásil splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom k 10. 07. 2015, týmto svojím jednostranným právnym úkonom zásadne zmenil pôvodne dohodnutý úverový vzťah a zmluvné úroky a úroky z omeškania sú sice obe príslušenstvom pohľadávky, ale majú odlišné funkcie, keďže zmluvné úroky sú odmenou (cenou) za užívanie istiny a úroky z omeškania predstavujú zákonom stanovenú sankciu za omeškanie s platením istiny, na rozdiel od zmluvných úrokov ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dojednané. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na základnú charakteristiku úverového vzťahu, keď v dôsledku uzatvorenia zmluvy o úvere dochádza u veriteľa k stavu absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne v splátkach vracia, za čo mu prináleží zmluvne dojednaný úrok, ktorý predstavuje cenu peňazí, t. j. odplatu za to, že veriteľ počas trvania zmluvného vzťahu nemá istinu úveru v dispozícii a nemôže s ňou nakladať a produkovať zisk. Tento absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok dojednaný v zmluve, ktorý je splácaný spolu so splátkami úveru.

10. V prípade, ak dôjde k predčasnemu alebo k mimoriadnemu zosplateniu úveru na základe jednostranného úkonu veriteľa, v dôsledku ktorého dôjde k zmene pôvodného úverového vzťahu, vznikne (tak, ako sa stalo aj v danej veci u žalobcu) nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru, to znamená, že veriteľ má právo získať okamžite celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, s ktorou môže disponovať. Tým teda stráca nárok veriteľa na úroky za požičané peňažné prostriedky od spotrebiteľa. Naproti tomu, v dôsledku tohto jednostranného právneho úkonu veriteľa, dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba, a teda užívať a splácať ich postupne v splátkach a vznikne mu povinnosť uhradiť celú požičanú sumu spolu s kapitalizovaným úrokom ku dňu zosplatenia. Pokiaľ si dlžník nespĺní svoju povinnosť vrátiť požičané prostriedky, má veriteľ možnosť vymáhať si celú zosplatenú pohľadávku (úver) a dlžník, ktorý nespĺní povinnosť vrátiť zosplatenú pohľadávku, sa dostáva do omeškania a je povinný uhradiť veriteľovi aj úrok z omeškania. V opačnom prípade by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Za takejto situácie by nastal stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky, ako keby k zmene záväzku nedošlo.

Podľa názoru odvolacieho súdu, len do oprávnenej držby požičaných finančných prostriedkov, a teda do mimoriadneho zosplatenia celého úveru v danej veci bolo možné požadovať úrok z úveru a po zosplatení pohľadávky má veriteľ (žalobca) právo iba na úrok z omeškania a nemá už nárok na zmluvne dojednaný úrok.

11. Odvolateľ v podanom odvolaní poukazuje na aktuálnu rozhodovaciu činnosť iných krajských súdov. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v zmysle čl. 2 základných princípov, na ktorých je postavený CSP, je potrebné pod ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít rozumieť rozhodnutia Ústavného súdu SR, Najvyššieho súdu SR, ako i Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora EÚ. To znamená, že rozhodnutia všeobecných súdov do pojmu ustálená rozhodovacia prax nespádajú. Odvolací súd preto poukazuje na rozhodnutie NS SR R 59/98, v zmysle ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, resp. do predčasnej splatnosti; následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť už len úroky z omeškania. Takýto záver vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 4 Obo 143/98.

Odvolací súd si je pritom vedomý, že súdna prax v otázke nároku na úroky z úveru za čas po jeho predčasnem zosplatení nie je jednotná, o čom svedčia i žalobcom v odvolaní poukázané rozhodnutia krajských súdov, avšak v tejto otázke sa odvolací súd s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu prikláňa k opačnému názoru a dlhodobo vo svojej rozhodovacej činnosti zastáva právny záver, že veriteľovi patria úroky z úveru len za čas do splatnosti dlhu (obdobný názor vyslovil aj KS v Trenčíne v rozhodnutí zo dňa 16. 08. 2018 sp. zn. 19Co/81/2018, či rozsudok KS v Žiline zo dňa 18. 11. 2014 sp. zn. 5Co/530/2014).

12. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku, ako aj súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, avšak mu žiadne trovy tohto konania nevznikli, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).